

§ 249

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Reetta Vanhasen valtuustoaloitteesta vanhemmuusvalmennuksen laajentamisesta

HEL 2019-006107 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että Helsingissä on vanhemmille edelleen riittävästi erilaisia yhdessä sosiaali- ja terveystoimen kanssa järjestettäviä ennaltaehkäiseviä vanhemmuutta tukevia perustason palveluja. Olennaista on henkilökunnan tieto ja taito ohjata perheet yhdessä sosiaali- ja terveystoimijoiden kanssa tarvitsemansa palvelun piiriin. Jo käytössä olevia toimintamalleja tulee kehittää ja selvittää mm. muissa kunnissa käytössä olevien menetelmien sopivuutta Helsinkiin.

Ihmeelliset vuodet -ohjelma on ryhmäpohjainen ohjausmenetelmä 3–12-vuotiaiden käytöshäiriöisten lasten vanhemmille ja lasten kanssa työskenteleville ammattilaisille. Ihmeelliset vuodet -ryhmätoiminta on juurrutettu Helsingin perheneuvolapalveluihin. Vuosina 2010-2012 Ihmeelliset vuodet ryhmänhallinta -menetelmää vietiin ala-asteen ja esiopetuksen opettajille. Koulutus oli suunnattu varhaiskasvatuksen henkilöstölle, opettajille ja lasten kanssa työskenteleville, jotka haluavat parantaa lasten sosiaalisia taitoja sekä käyttää työssään positiivisia ryhmänhallintamenetelmiä. Koulujen oppilashuollon työntekijät osallistuivat myös vanhempien ryhmäohjaajakoulutukseen.

Perusopetuksessa tehdään yhteistyötä Helvary ry:n (helsinkiläiset vanhempainyhdistykset) kanssa. Yksittäisten oppilaiden vanhempia tavataan vuosittain vanhempainvartin kautta. Vanhempainiltoja on muutettu aiempaa toiminnallisemmaksi ja osallistavemmiksi. Vanhemmuuden tukeminen kuuluu perheneuvolan ydintehtäviin, ja perusopetus tekee heidän kanssaan kiinteää yhteistyötä tuen tarpeen selvittämiseksi ja kohdentamiseksi.

Hyve4-mallissa on ennaltaehkäisevää ja varhaiseen puuttumiseen tähtäävää vanhemmuusvalmennusta. Varhaiskasvatuksessa olevan neljävuotiaan lapsen laaja terveystarkastus tehdään yhteistyönä perheen, varhaiskasvatuksen ja neuvolan kesken. Hyve-malli koostuu varhaiskasvatuksessa käytävästä neljävuotiaan lapsen varhaiskasvatuskeskustelusta, lapsen vastauksista sekä neuvolan laajasta terveystarkas-

tuksesta, joka sisältää neuvolaterveydenhoitajan sekä neuvolalääkärin tarkastuksen. Vanhempia pyydetään valmistautumaan tilaisuuteen, keskustelurungon ja tiedonsiirtolomakkeen avulla sekä kysymään lapselle tarkoitettua kysymyksiä ennen keskustelua. Laajassa terveystarkastuksessa tarkastellaan koko perheen hyvinvointia ja terveyttä. Perheen tapaamisessa käytetään keskustelurunkoa, joka on saatavilla usealla eri kielellä.

Helsingissä kehitetään lapsiperheiden sosiaaliohjauksen ja varhaiskasvatuksen yhteistyömuotoja osana Lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisemisen kaupunkistrategiahanketta Mukana-ohjelmaa. Toimenpiteessä vahvistetaan ennalta ehkäisevää työtä lapsiperheiden sosiaaliohjauksen ja varhaiskasvatuksen yhteistyömuotona, etsitään uusia yhteistyön tapoja, lisätään palveluohjausta ja tiedotusta lapsiperheiden sosiaaliohjauksesta. Tavoitteena on, että lapsiperheet tietävät mitä tukea, ohjausta, neuvontaa ja toimintaa he voivat saada ja että varhaiskasvatuksen henkilökunta osaa palveluohjata perheitä ja tukea heitä moniammatillisesti heti tarpeen herättyä. Perheiden näkökulmasta toimintamallin hyötynä on varhainen puuttuminen, jonka seurauksena heille löydetään tarkoituksenmukaiset palvelupolut oikea-aikaisesti. Koillis-Helsingissä suoritettavassa pilotissa luotavat 1–10-vuotiaiden lasten perheiden toimintamallit integroidaan myös alkuopetuksen perheille ja oppilashuollon palveluihin.

Leikkipuistojen lapsiperheiden toiminnan ja vauvaperhetoiminnan yhteistyötä tiivistetään neuvolatoiminnan kanssa. Tavoite on kirjattu Mukana-ohjelmaan (toimenpide 18) jossa mm. kehitetään vauvatoiminnan sisältöä asiakaslähtöisemmäksi ja vanhempia paremmin palvelevaksi.

Vaikutusten arviointi

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 yhtenä linjauksena on perustason palvelujen parantaminen. Palveluihin pääsy on tärkeä osa perheiden ongelmien ennaltaehkäisyä. Matalan kynnyksen palveluilla pyritään saavuttamaan niitä lapsia ja vanhempia, jotka tarvitsevat enemmän tukea. Perheiden kynnystä käyttää ennaltaehkäiseviä palveluita pyritään madaltamaan syrjäytymisen ehkäisemiseksi.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Pasi Brandt, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 42527
pasi.brandt(a)hel.fi

Muutoksenhaku

13.08.2019

Asia/22

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 10.9.2019 mennessä valtuutettu Reetta Vanhasen ja 19 muun valtuutetun valtuustoaloitteeseen, jossa esitetään, että Helsingissä laajennetaan vanhemmuusvalmennusta siten, että kaikilla perheillä, jotka kokevat tarvitsevansa tukea vanhemmuuteen, on mahdollisuus osallistua siihen. Riskiperheet pyritään myös tunnistamaan entistä varhaisemmassa vaiheessa ja ohjaamaan toiminnan pariin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Pasi Brandt, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 42527
pasi.brandt(a)hel.fi

Oheismateriaali

1 Valtuutettu Reetta Vanhasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano